

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **Ddydd Llun 22 Ionawr 2024** yn rhithiol drwy **Zoom**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.30 o'r gloch**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Bryan Apsley
Marion Bateman
Carol Beard
Tina Claydon
Adele Davies-Cooke
Jeff Evans
Chrissy Gee
Alan Hughes
Chris Hughes
Gareth R Jones (tan 09:25)
Marc Jones
Gwynfor Owen
Beverley Parry-Jones
Arwyn Herald Roberts
Gareth A Roberts
Rondo Roberts
Gareth Sandilands
Michelle Walker
Mark Young

Yn Cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ddinbych

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Stewart Forshaw
Helen MacArthur
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Lisa Allington
Helen Howard
Tracey Williams
Euros Lake
Rachel Harries

Prif Swyddog Tân (PST)
Dirprwy Brif Swyddog Tân (DBST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Cynorthwydd Gweithredol
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru

1 YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd

Paul Cunningham (Dirprwy Gadeirydd)
Sharon Doleman
John Brynmor Hughes
John Ifan Jones
Austin Roberts
Paul Rogers
Dale Selvester
Rob Triggs

Yn Cynrychioli

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd

YN ABSENNOL

Cynghorydd

Yn Cynrychioli

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.

Cyflwynwyd sesiwn yn ystyried proses gwneud penderfyniadau'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a Diwylliant i Aelodau gan y Prif Swyddog Tân (PST) cyn i'r cyfarfod ddechrau.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1 Ni chofnodwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

3.1 Ni dderbyniwyd unrhyw hysbysiad o faterion brys.

4 COFNODION CYFARFOD YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB (ATA) A GYNHALIWDYD AR 16 HYDREF 2023 A'R CYFARFOD EITHRIADOL ATA A GYNHALIWDYD AR 18 RHAGFYR 2023

4.1 Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gynhaliwyd ar 16 Hydref 2023 i'w cymeradwyo.

4.2 Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod eithriadol o'r Awdurdod a gynhaliwyd ar 18 Rhagfyr 2023 i'w cymeradwyo.

4.3 PENDERFYNWYD:

i) cymeradwyo cofnodion ATA o 16 Hydref 2023 a 18 Rhagfyr 2023 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfodydd a gynhaliwyd.

5 MATERION SY'N CODI

5.1 Mewn perthynas â chofnodion cyfarfod 16 Hydref 2023, gofynnwyd am ddiweddariad ar gyfer eitem 15.7 a oedd yn cyfeirio at y Ganolfan Hyfforddi Newydd. Cadarnhaodd DBST Forshaw, yn dilyn cymeradwyaeth yr Aelodau ar gyfer prynu'r tir, eu bod wedi cysylltu â chyfreithwyr a bod y broses o gwblhau prynu'r tir yn mynd rhagddi. Roedd disgwyl ei chwblhau dros yr wythnosau nesaf.

- 5.2 Mewn perthynas â chofnodion cyfarfod 18 Rhagfyr 2023, dywedodd PST Docx wrth yr Aelodau fod grŵp Gorchwyl a Gorffen bellach wedi'i sefydlu a'i fod yn cael ei arwain gan y RhA Ant Jones. Roedd cyfarfod ffurfiol gydag Undeb y Brigadau Tân (FBU) eisoes wedi ei gynnal a chynigiwyd lle iddynt ar y grŵp hwnnw. Anfonwyd cais hefyd at bob gweithiwr am wirfoddolwyr o unrhyw adran neu ardal Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) i eistedd ar y grŵp hwn. Dylai'r cyfarfod cyntaf gael ei gynnal cyn diwedd y mis. Byddai opsiynau'n cael eu datblygu a'u dychwelyd i'r Aelodau.

6 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

- 6.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i roi i'r Aelodau i'w hysbysu am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau a fynychwyd gan Gadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod yn eu swyddogaethau swyddogol rhwng mis Hydref 2023 a mis Rhagfyr 2023.

6.2 PENDERFYNWYD:

- i) Nodi'r wybodaeth a oedd wedi'i chynnwys yn yr adroddiad.**

7 ALLDRO DROS DRO 2023/24

- 7.1 Cyflwynodd y PSTC HM y papur Alldro Dros Dro 2023/24 sy'n rhoi diweddariad i'r Aelodau ar y rhagolwg gwariant cyfalaf a refeniw ar gyfer 2023/24, fel yr oedd ar 30 Tachwedd 2023.
- 7.2 Nodwyd bod yr holl bapurau ariannol ar yr agenda yn rhyng-gysylltiedig ac felly efallai y bydd rhywfaint o ddyblygu gwybodaeth.
- 7.3 Nododd Dafydd Edwards, Trysorydd, fod yr angen i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn wedi bod yn is yn 2023/24 nag y rhagwelwyd yn flaenorol, sef tua £1m. Byddai hyn felly yn galluogi i'r £1m sy'n weddill o'r £2m a ddisgwyliwyd yn wreiddiol i gael ei wario o gronfeydd wrth gefn yn 2023/24 gael ei ddefnyddio ar gyfer 2024/25.
- 7.4 Nodwyd hefyd fod gwariant eiddo wedi cynyddu gyda gorwariant yn 2023/24 a chadarnhaodd PSTC MacArthur fod hyn yn bennaf oherwydd effaith Covid a oedd yn golygu bod yn rhaid atal gwariant ar safleoedd. Llwyddwyd i ddal i fyny â'r gwaith ar orsafoedd yn 2023/24 gyda'r ôl-groniad o waith cynnal a chadw arferol bellach yn ôl ar y trywydd cywir, ac felly ni fydd pwysau o fewn y gwaith adeiladu ar yr un lefel y flwyddyn nesaf.
- 7.5 **PENDERFYNWYD:**
- i) nodi'r rhagamcanion alldro cyfalaf a refeniw drafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24 fel y manylir yn yr adroddiad;**
 - ii) nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â chwyddiant a materion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi; a**
 - iii) chymeradwyo defnyddio cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u clustnodi a chronfeydd wrth gefn cyffredinol.**

8 PENNU CYLLIDEB 2024/25 A STRATEGAETH ADNODDAU TYMOR CANOLIG

- 8.1 Cyflwynodd Dafydd Edwards, Trysorydd yr Awdurdod, y Strategaeth Pennu Cyllideb ac Adnoddau Tymor Canolig 2024/25 i'r Aelodau, a'i diben oedd cynnig trosolwg cyllideb manwl i'r Aelodau sydd wedi'i gynnwys yn Strategaeth Adnoddau Tymor Canolig (SATC) 2024/25 - 2026/27 yr Awdurdod, gan gynnwys risgiau ac ansicrwydd cysylltiedig.
- 8.2 Llongyfarchodd y Trysorydd y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb ar y gwaith yr oeddent wedi'i wneud ar y broses o bennu'r gyllideb, a dywedodd wrth yr Aelodau fod manylion yr ardoll i awdurdodau cyfansoddol wedi'u nodi ar dudalen 57 a bod y gwahaniaeth yn y symiau i'w talu yn ddibynnol ar boblogaeth. Roedd y rhai a oedd yn gorfod talu mwy yn derbyn dyraniad uwch o Setliad Ariannol Llywodraeth Cymru ar gyfer Awdurdodau Lleol yn unol â hynny.
- 8.3 Roedd y cynnydd yn yr ardoll wedi'i ostwng o tua 15% i 10.8% yn dilyn gwaith y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb. Fodd bynnag, ar ôl derbyn llythyr gan y Dirprwy Weinidog yn annog y Gwasanaeth i gadw'r cynnydd yn yr ardoll mor isel â phosibl, gwnaed penderfyniad i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn i dalu am rywfaint o wariant eithriadol untro neu anghylchol er mwyn ei ostwng i'r cynnydd o 8.8% sy'n cael ei gynnig heddiw.
- 8.4 Gofynnwyd i'r Aelodau nodi na chaniateir defnyddio cronfeydd wrth gefn i gefnogi gwasanaethau craidd ac felly dim ond gwariant eithriadol untro neu anghylchol y gellid ei gwmpasu.
- 8.5 Diolchodd PSTC MacArthur i'r Adran Gyllid a'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb, a oedd wedi bod yn gweithio'n galed ers mis Hydref i roi'r cynnig cyllideb hwn at ei gilydd.
- 8.6 Dywedodd Cadeirydd y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb wrth yr Aelodau fod gwaith wedi'i wneud mewn modd parchus a chydag argyfwng costau byw mewn golwg. Roedd perthynas waith dda gyda'r Swyddogion a theimlai fod cyfranogiad yr Aelodau yn y broses o bennu'r gyllideb yn hanfodol.
- 8.7 Gofynnwyd a oedd y Gwasanaeth yn fodlon â'r risg o ddefnyddio cronfeydd wrth gefn fel rhan o bennu'r gyllideb, gan y byddai hyn yn amlwg yn gwacáu'r cronfeydd wrth gefn ymhellach, a beth pe bai'r Gwasanaeth eu hangen ar gyfer amgylchiadau eithriadol. Gofynnwyd ymhellach a fyddai unrhyw negeseuon i'r Aelodau eu dychwelyd at eu hawdurdodau cyfansoddol.

- 8.8 Cadarnhaodd PSTC MacArthur y byddai papur briffio ar gyfer yr Aelodau yn cael ei gynhyrchu yn dilyn y cyfarfod. Cadarnhaodd ymhellach ei bod yn fodlon bod y cynnig i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25 wedi'i seilio ar wariant anghylchol neu eithriadol; fodd bynnag, roedd ychydig o risgiau posibl yn weddill megis cyflog, pensiynau a chyfnodau pan fyddai'r galw yn drymach na'r arfer (*spate*). Pe bai hynny'n digwydd, byddai angen ailedrych ar y defnydd o gronfeydd wrth gefn cyffredinol a allai arwain at yr angen i ychwanegu at y cronfeydd wrth gefn yn y dyfodol.
- 8.9 Dywedodd Aelod fod y rhain yn amseroedd anodd a digynsail ac y dylid canmol pawb a fu'n ymwneud â chynhyrchu'r gyllideb hon am eu gwaith caled yn gostwng y cynnydd fel ei fod islaw ffigurau dwbl. Gofynnodd hefyd i gyllidebau yn y dyfodol gael eu cadw i gynnydd mor isel â phosibl.
- 8.10 Holodd un Aelod am ddostraniad yr ardoll ymhlith yr awdurdodau cyfansoddol a gofynnodd a oeddent yn sefydlog o un flwyddyn i'r llall. Ymatebodd y Trysorydd fod dosraniad yr ardoll yn seiliedig ar boblogaeth, yn yr un modd â'r grant llywodraeth leol. Bu newid yn y ffigurau poblogaeth y flwyddyn ariannol hon oherwydd cyflwyno'n raddol ffigurau poblogaeth o'r cyfrifiad diwethaf a arweiniodd at gynnydd yn y boblogaeth yn ardaloedd rhai awdurdodau a gostyngiad mewn eraill. Cadarnhawyd na ddylid gweld unrhyw newid sylweddol i ffigurau'r boblogaeth dros yr ychydig flynyddoedd nesaf.
- 8.11 Gofynnodd Aelod arall am enghraifft o'r costau untro a oedd yn cael eu cwmpasu trwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn. Gofynnwyd hefyd a oedd camau yn cael eu cymryd i arbed arian ar wariant cyfalaf os yw'n bosibl, a ph'un a allai'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb gyfarfod yn amlach yn y dyfodol.
- 8.12 Cadarnhaodd PSTC MacArthur fod trafodaethau ar y gweill i gynnal cyfarfodydd mwy rheolaidd o'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb.
- 8.13 Rhoddodd PSTC MacArthur enghreifftiau pellach o wariant untro sy'n cael ei gwmpasu gan gronfeydd wrth gefn, gan gynnwys costau eithriadol untro ar gyfer cyflwyno Microsoft 365 ar draws y Gwasanaeth a chyflwyno citiau tanau gwyllt.
- 8.14 Cadarnhawyd bod y rhaglen gyfalaf yn seiliedig ar wariant hanfodol a bod ffocws ar gynaliadwyedd lle bo hynny'n bosibl.
- 8.15 Gofynnodd Aelod a ystyriwyd fformiwla Barnett wrth gyfrifo'r ardoll, a chadarnhaodd y Trysorydd na wnaed hynny oherwydd nad dyna'r fformiwla a ddefnyddiwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer eu setliad llywodraeth leol.

- 8.16 Gofynnwyd i PSTC MacArthur gadarnhau pwy gyfrifodd y dosraniad ar gyfer yr awdurdodau cyfansoddol ac ymatebodd hi fod y fformiwla ariannu wedi'i datblygu gan Lywodraeth Cymru, gyda chynrychiolaeth gan awdurdodau lleol ac nad oedd gan y Gwasanaeth unrhyw hyblygrwydd yn hyn o beth.
- 8.17 Cadarnhaodd y Trysorydd y byddai'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb yn cael ei gynnull yn gynharach eleni er mwyn dechrau'r gwaith ar y gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26.
- 8.18 Dywedodd y Clerc wrth yr Aelodau fod dwy fformiwla wahanol o safbwynt y gyllideb: yr un a ddefnyddid ar gyfer y setliad llywodraeth leol a oedd hefyd yn ystyried ffactorau fel dwysedd gwledig ac amddifadedd, a'r un a ddefnyddid ar gyfer dyrannu'r ardoll a oedd yn seiliedig ar boblogaeth yn unig. Dyma ran o'r rheswm pam y ceir lobiö ar gyfer ardoll praesept.
- 8.19 **PENDERFYNWYD:**
- i) Nodi canfyddiadau Gweithgor Craffu ar y Gyllideb, gan gynnwys y rhagdybiaethau cynllunio a ddefnyddiwyd i ddatblygu'r gyllideb refeniw ar gyfer 2024/25;**
 - ii) cymeradwyo'r asesiad cynllunio ariannol terfynol o ofyniad cyllideb net o £48.322m ar gyfer 2024/25 gan gynnwys defnyddio cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi o £0.924m;**
 - iii) nodi'r gofyniad i adolygu'r gweithgaredd lleihau tanau bwriadol yn ystod 2024/25 er mwyn ystyried y ddarpariaeth yn y dyfodol yn dilyn y gostyngiadau grant;**
 - iv) nodi'r risgiau a'r ansicrwydd gweddilliol y mae'r Awdurdod yn eu hwynebu yn 2024/25 mewn perthynas â dyfarniadau cyflog a gytunwyd yn genedlaethol a chymorth ariannol ar gyfer y cynnydd pensiwn disgwylidig;**
 - v) cymeradwyo'r asesiad cynllunio terfynol o £5.676m ar gyfer y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2024/25;**
 - vi) nodi'r cynllun cyfalaf 10 mlynedd a'r gofyniad ar wahân i ystyried yr achos busnes ar gyfer y ganolfan hyfforddi newydd yn ystod 2024/25; a**
 - vii) chymeradwyo rhoi gwybod am yr ardoll ariannol i bob awdurdod lleol cyfansoddol.**

9 DIWEDDARIAD RHEOLI'R TRYSORLYS CH2 2023/24

- 9.1 Cyflwynodd PSTC HM Adroddiad Rheoli'r Trysorlys Ch2 2023/24 i'r Aelodau. Roedd yr adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am waith rheoli'r trysorlys, yn ogystal â chydymffurfiaeth â'r dangosyddion darbodus o ran rheoli'r trysorlys ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 30 Medi 2023.
- 9.2 Nodwyd bod Aelodau'r Pwyllgor Archwilio eisoes wedi craffu ar yr adroddiad hwn a'i gymeradwyo.

- 9.3 **PENDERFYNWYD:**
i) **nodi gweithgareddau rheoli'r trysorlys a'r dangosyddion darbodus ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 30 Medi 2023.**

10 PROTOCOL AR RODDION A LLETYGARWCH

10.1 Cyflwynodd Clerc yr Awdurdod y protocol diwygiedig ar roddion a lletygarwch i'r Aelodau ei gymeradwyo.

10.2 Nodwyd bod fformat y ddogfen wedi newid ychydig a bod argymhellion a wnaed gan y Pwyllgor Safonau wedi eu cynnwys.

- 10.3 **PENDERFYNWYD:**
i) **cymeradwyo'r polisi a'r weithdrefn rhoddion a lletygarwch.**

11 MATERION BRYG

11.1 Nid oedd unrhyw faterion bryg i'w hystyried.

Nodwyd y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 15 Ebrill 2024.

Cau'r cyfarfod: 10:35